СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА

проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 04.02.2019 г. за треньорските кадри (обн., ДВ, бр. 13 от 2019 г., изм. и доп. бр. 91 от 2020 г., бр. 17 от 2021 г., изм. бр. 15 от 2022 г., изм. и доп. бр. 94 от 2022 г., изм. бр. 17 от 2023 г.)

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
Вх. № 09-00-1349/ 21.10.2025 г.	**Асоциация на българските спортни федерации**	***Предлага следната редакция (думите в болд са предложенията за допълнение):*** **§ 2.** В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се § 3а: „§ 3а. (1) За длъжностите по чл. 3, ал. 1 в регистъра на треньорските кадри могат да бъдат вписвани лица, които са били треньори на спортисти от индивидуални или колективни спортове, спечелили медал на олимпийски или паралимпийски игри или на световни **и европейски** първенства, **световни и европейски купи и лиги за мъже и жени**, за спортове, включени в програмата на олимпийските или паралимпийските игри, независимо дали отговарят на изискванията на глава втора. (2) Вписването на лицата по ал. 1 се извършва по писмено заявление на съответната лицензирана спортна федерация, към което се прилагат: 1. изрично писмено съгласие на лицето, за което се иска вписване; 2. декларация от лицензираната спортна федерация-заявител, с която се удостоверява обстоятелството, че лицето, чието вписване се иска, е било треньор на спортист/и от индивидуални или колективни спортове, спечелили медал на олимпийски или паралимпийски игри или на световни	**Не се приема**	Разпоредбата е предвидена като изключение от общите изисквания на глава втора. Поради това е необходим ясен, обективен и международно съпоставим критерий при оценяване на работата на треньорските кадри по спортните резултати на техните състезатели, като се признават и отчитат единствено медалите, спечелени от олимпийски и паралимпийски игри, и световни първенства – безспорно най-конкуретнтите международни спортни форуми. Не участват в европейските първенства/купи/лиги представители на едни от най-силните спортни нации (САЩ, Канада, Китай,

		първенства **и европейски** първенства, **световни и европейски купи и лиги** за мъже и жени, за спортове, включени в програмата на олимпийските или паралимпийските игри; 3. заверено от лицензираната спортна федерация-заявител копие на протокола от заседанието на управителния й съвет, на което е взето решение за подаване на заявление за вписване на лицето по т. 1; 4. за индивидуални спортове, в случай че медалът е спечелен за Република България, се представя декларация от спортиста, с която се удостоверява обстоятелството по т. 2, в приложимите случаи; 5. в случай че медалът е спечелен за чужда държава, се представя документ за удостоверяване на обстоятелствата по т. 2 и от съответната национална федерация на държавата, за която е спечелен медал; 6. заверено от лицензираната спортна федерация-заявител копие на официалния протокол на международната спортна организация, от който да е видно рангът на състезанието, крайното класиране, видът на спечеления медал и имената на медалистите; 7. посочен адрес на интернет страницата на съответната международна спортна организация, където са публикувани протоколите от съответното състезание. (3) Вписването в регистъра на треньорските кадри, респективно отказът за вписване, на лицата по ал. 1 се извършва по реда на чл. 16. (4) Лице, вписано в регистъра на треньорските кадри при условията на ал. 1 и 2, може да бъде вписано за длъжност от по-висока степен за същия вид спорт само ако отговаря на някое от изискванията на глава втора. **(5) Лицензираната спортна федерация-заявител, предложила лицето/та за вписване по т. (1) има правото да поиска и тяхното отписване/заличаване от регистъра след представяне копие от протокола от заседанието на управителния й съвет, на което е взето решение за отписване на лицето по т. 1.**		Бразилия, Япония, Австралия), които не са европейски. Тези състезания не отразяват пълния спектър на международна конкуренция, поради което не могат да бъдат критерий за обективна оценка на спортните постижения. Резултатите от тях не винаги се отчитат при определяне на олимпийските квоти и световни ранглисти. Честотата на провеждане на европейските първенства/купи значително се различава при отделните видове спорт, което води до невъзможност за съпоставка между спортовете и оттам неравнопоставено третиране на постиженията - при повечето видове спорт те се провеждат ежегодно, но има и спортове, при които са през две или четири години. Още по-малко представителни и конкурентни са т. нар. „купи“ и „лиги“. Международният олимпийски комитет

				поставя основен акцент върху резултатите от световни първенства и олимпийски игри. Приравнавянето към тях на отличията от други видове състезания би било в разрез с утвърдените международни стандарти. Вписването в регистъра на треньорските кадри е признаване на компетентността на вписаните лица да изпълняват определена длъжност. Тази компетентност се признава въз основа на притежаваното на определени обективни качества или постижения (образование, опит, спортни постижения) на вписаните лица, поради което следва да е неотменима.
Портал за обществени консултации 27 октомври 2025 г. 09:52:06 ч.	**Стойка Кръстева**	Като олимпийски шампион по бокс, искам да изразя своето притеснение и несъгласие с предложените промени. През последните години в Наредба №1 бяха направени изменения, които позволиха на лица без необходимите знания и умения да работят с деца и подрастващи. Това създава сериозни предпоставки за травми сред състезателите и води до отказването на талантливи деца и млади спортисти от спорта.	**Приема се по принцип**	В новосъздадения § 3а от ДР е допълнено изискването лицата да притежават минимум средно образование. Създава се и нова ал. 5 в чл. 16 от Наредбата, в която се предвижда

		В хода на своята спортна кариера многократно съм била свидетел — и дори потърпевша — на неправилни треньорски практики, резултат от липсата на необходимото образование и квалификация. Тренирали сме при хора без нужната подготовка, чиито грешни подходи често са били причина за травми и преждевременно прекратяване на спортния път на състезатели. От личен опит мога уверено да заявя, че специализираното образование на треньорите е жизненоважно за правилното развитие на децата и спортистите. За съжаление, често целта на хора, работещи без необходимата квалификация, е не развитието на спорта и постигането на високи резултати, а привличането на големи групи и събирането на такси. Приемането на предложените промени би създало допълнителни предпоставки за това. Убедена съм, че както децата в училище и детските градини се обучават от педагози с необходимото образование, така и в спорта младите състезатели трябва да бъдат поверени на треньори със специализирана подготовка и професионална компетентност.		професионалната квалификация да се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация или удостоверение за професионална квалификация по Закона за професионалното образование и обучение.
Портал за обществени консултации 27 октомври 2025 г. 12:43:42 ч. Gutev Вх. № 13-00-76/27.10.25 г.	**Позиция на Синдиката на треньорите в Република България към ВОН – КНСБ – част 1**	В последните години сме свидетели на системна тенденция към обезценяване на професията „треньор“, превръщайки я в една от най-неконтролираните и свободни за практикуване дейности, без значение от образователната и професионална подготовка на лицата, които я упражняват. Треньорската дейност не е занаят, който се усвоява за дни. Тя изисква сериозна теоретична и практическа подготовка. Да се приравнява образованието и квалификацията на висшисти, преминали през 4–5 години обучение, с еднодневни курсове, е дискриминационно и рисково за здравето и развитието на спортуващите, като това се отнася с най-голяма сила за подрастващите. Основната правна рамка за треньорските кадри в Р. България обхваща следните нормативни документи: ЗАКОН за физическото възпитание и спорт, съгласно който „Спортно-педагогически специалисти са лицата, придобили:	----	**Не съдържа предложения**

		1. Специалност от професионално направление "Спорт" съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и придобита професионална квалификация "треньор" по съответния вид спорт или придобита професионална квалификация "учител по физическо възпитание и спорт"; 2. Професионална квалификация от професионално направление "Спорт" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение. Съгласно Закона за висшето образование - Системата на висшето образование организира обучение след завършено средно образование като за "бакалавър" и "магистър" по учебен план срокът на обучение е до 5 години; Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления треньорите по вид спорт са лица, придобили висше образование в професионално направление 7.6. Спорт. От НАРЕДБА № 10 от 27.08.2018 г. за придобиване на квалификация по професията "Помощник-треньор" и НАРЕДБА № 11 от 27.08.2018 г. за придобиване на квалификация по професията "Треньор" е видно, че за придобиване на посочената квалификация е необходимо в срока на обучение да бъдат усвоени редица знания и компетентности, трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.). Съгласно НАРЕДБА № 1 от 4.02.2019 г. за треньорските кадри се определят изискванията за заемане на длъжности, както и условията и редът за вписването на треньорските кадри в регистъра по чл. 9, ал. 1, т. 4 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС).		

Портал за обществени консултации 27 октомври 2025 г. 12:44:06 ч. gutev **Вх. № 13-00-76/27.10.25 г.**	**Позиция на Синдиката на треньорите в Република България към ВОН – КНСБ – част 2**	Във връзка с предложението за изменение и допълнение на НАРЕДБА № 1 от 4.02.2019 г. за треньорските кадри и вписването в регистъра на лица без каквото и да е образование в съответното професионално направление е налице противоречие на нормативен акт с по-нисък ранг на посочените по-горе закони. Ето защо **трябва да има изискване за минимален образователен ценз.** За всички професии в Р. България са налице около 200 наредби за придобиване на квалификация по професия. За част от тези професии законодателят, чрез ЗАКОН за професионалното образование и обучение е предвидил НАРЕДБА № 2 от 13.11.2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности. Независимо, че треньорската професия не е включена в списъкът по чл. 6 от закона, то е налице подзаконов нормативен акт, с който се определят условията и редът за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение или информално учене. **С оглед изложеното считаме, че лица без необходимата професионална квалификация, придобита по посочените по-горе нормативни актове не следва да бъдат вписвани в регистъра**. В *Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 04.02.2019 г. за треньорските кадри,* посочените лица трябва предварително да покажат професионални знания, умения и компетентности, да преминат кратка форма на обучение по съответния държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията и положат изпит за проверка на знанията, необходими за придобиване на съответната треньорска квалификация. Необходимо е да се изиска ясно доказателство, че въпросното лице посочено за	**Приема се частично**	В новосъздадения § 3а от ДР е допълнено изискването лицата да притежават минимум средно образование. Създава се и нова ал. 5 в чл. 16 от Наредбата, в която се предвижда професионалната квалификация да се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация или удостоверение за професионална квалификация по Закона за професионалното образование и обучение. В § 3а е допълнено и изискването лицата да са били минимум 2 години треньори на спортиста-медалист Вписването в регистъра не може да бъде „временно“, тъй като представлява признаване на компетентността на вписаните лица да изпълняват конкретна длъжност въз основа на покриване на определени

		треньор на състезателя, постигнал призови класирания в Олимпийски игри и Световни първенства е бил негов треньор, минимум две години преди постигане на това отличие. Също така, разрешението за вписване в регистъра на треньорските кадри да е единствено за времето на договор, което се сключва с лицензираната спортна федерация. В противен случай се наблюдава дискриминационна форма за придобиване на професия треньор и принизяване на треньорската професия по отношение на останалите професии, тъй като за всички тях е предвидено обучение и изпит по държавен образователен стандарт.		обективни изисквания - това признание следва да е неотменимо.
Портал за обществени консултации 27 октомври 2025 г. 13:11:07 ч. **Вх. № 14-00-1023/27.10.2025 г.**	**TerezaMMarinova Позиция на Тереза Маринова - Олимпийска шампионка**	Изразявам своето притеснение и категорично несъгласие с подготвените промени в Наредба № 1, които свеждат критериите за упражняване на треньорската професия в България до минимум. Смятам, че тези промени са неадекватни и не биха довели до положителен резултат. Давайки възможност на хора без професионална квалификация и спортно образование да практикуват тази професия, тя се превръща в дейност, в която липсват ефективно ръководство и надзор. Треньорската професия изисква сериозна теоретична и практическа подготовка не само в конкретна спортна дисциплина, но и задълбочени познания в области като анатомия, физиология, спортна психология, педагогика и други. Невъзможно е тези знания да бъдат придобити в рамките на курсове, провеждащи се от един до три дни, без никаква яснота относно квалификацията на обучаващите лица.	**Приема се по принцип**	В новосъздадения § 3а от ДР е допълнено изискването лицата да притежават минимум средно образование. В тескта е допълнено и изискването лицето да е било треньор на съответния спортист минимум две години.

		Предложените промени, позволяващи вписването в регистъра на треньорските кадри на лица без каквато и да е образователна степен, само въз основа на декларация, че са били треньори на медалисти от големи първенства, провокират въпроса: „Ако някой спортист смени личния си треньор един месец преди голямо състезание и впоследствие спечели медал, основателно ли е този треньор да бъде вписан в регистъра?“ Кратък преглед на практиката в редица европейски държави показва, че упражняването на треньорската професия изисква специализирана подготовка и образование. Въз основа на гореизложеното считам, че запазването и утвърждаването на образователния ценз като задължително условие за упражняване на треньорска дейност е от изключителна важност и служи като гарант за качеството, компетентността и професионализма на треньорските кадри.		
По електронна поща вх. № 14-00-1028/ 27.10.2025 17:14	**Тервел Замфиров**	От Тервел Замфиров – световен шампион по алпийски сноуборд Официални спортни състезания и тренировъчен процес се провеждат в продължение на повече от 3000 години, от когато датира първата Олимпиада. През всичкото това време спортът се е развивал и преподавал от не сертифицирани треньори, бивши състезатели, или хора със спортна визия. Хора без лиценз не просто са извършвали подготовка на състезатели и треньори, а еднолично са обособили цели спортове, какъвто е случая с Анатолий Харалампиев – нелицензиран визионер, създадтел на самбото; Масутацу Ояма – баща на съвременното киокушин карате; Джигоро Кано – създател на джудото и много други.	---	**Становището не съдържа конкретни предложения**

		Съвременният спорт се развива много бързо и учебните заведения нямат нужната гъвкавост и капацитет да обезпечат треньорски кадри дори за олимпийските спортове. В НСА няма специалност фойл-кайт, уейв-сърф, няма специалисти и база за подготовка по дисциплините шейнички, бобслей и много други олимпийски спортове. Тази динамика налага преразглеждане на строгите лицензионни режими с оглед обезпечаването на треньорски кадри. Много федерации притиснати от същия проблем поканиха чужденци за националните си отбори – бокс, борба, волейбол, ски. Тези хора също нямат лиценз по смисъла на наредба номер 1, което затруднява тяхната работа. В закона за спорта бюджетните средствата, предоставени от ММС се делегират на спортните федерации. Пряк ангажимент на тези федерации е развитието на спортната дейност, високото спортно майсторство и олимпийската подготовка. Грубото вмешателство на наредба номер 1 при избора на треньорски кадри излага на риск цялостната подготовка на спортистите и вече се вижда резултата като намален брой медали от големи първенства. Много от най-успешните треньори (волейбол; сноуборд; борба; бокс; тенис), са нелегитимни по смисъла на наредба номер 1, което затруднява тяхното пътуване, акредитации и финансово обезпечаване. Подлага се под съмнение дори присъствието им в близост до състезателите на големи форуми. Категорично смятам, че интересът на България изисква Федерациите сами да преценяват и договарят състава на националните треньори, като се ръководят от техния опит и професионални качества. Обръщам внимание, че зад успешната кариера на огромен брой звезди като Михаела Шифрин и Марсел Хиршер – ски; Андре Агаси, Доминик Тийм, Циципас, Зверев, Руне, сестри Малееви – тенис и много други, стоят техните родители, овладели до съвършенство треньорската професия. Родителството подпомага емоционалната връзка между		

		треньор и състезател и много често състезатели, тренирани от баща си, обикновено не лицензиран, дават върхови резултати. Не подлагаме под съмнение ползата от специализирано висше спортно образование, но то не трябва да усъвършенства треньорските кадри, а не да бъде пречка за тяхната реализация.		

X

ЛИЛИЯ ИВАНОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР